

RP 31/2004 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 17 § lagen om finansiering av landsbygdsnärningar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om finansiering av landsbygdsnärningar ändras så att i lagen görs de ändringar som förutsätts i de beslut som fattats om nationellt stöd för åren 2004—2007 i enlighet med artiklarna 141 och 142 i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen. Lagen föreslås innehålla bestämmelser om beviljandet av förhöjda investeringsstöd till vissa sektorer inom husdjurskötseln under åren 2004—

2007. Dessutom föreslås bestämmelser om förhöjt stöd för extra kostnader för byggande och maskinanskaffning som föranleds av miljövård, djurens välbefinnande och produktionshygien.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst. Lagens ikraftträdande i fråga om vissa stödregioner bestäms dock genom förordning av statsrådet.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Lagen om finansiering av landsbygdsnärningar (329/1999), nedan *finansieringslagen*, innehåller bestämmelser om verkställandet inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde av målprogram och program för gemenskapsinitiativ samt program för utveckling av landsbygden. Lagen innehåller också bestämmelser om andra stöd som beviljas för förbättrande av lantbrukets struktur, främjande av forskningsverksamhet inom lantbruket och utvecklingen av landsbygden men som inte baserar sig på något av de ovan nämnda programmen. Stöd som avses i finansieringslagen finansieras antingen helt med nationella medel eller delvis med medel från Europeiska gemenskapen.

Centrala bestämmelser när det gäller stöd som delfinansieras av EG är rådets förordning (EG) nr 1260/1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna samt rådets förordning (EG) nr 1257/1999 om stöd från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) till utveckling av landsbygden och om ändring och upphävande av vissa förordningar, nedan *EG:s förordning om utveckling av landsbygden*, vilken

har ändrats genom rådets förordning (EG) nr 1783/2003. Om genomförandet av programarbetet och den nationella förvaltningen av delfinansierade stöd bestäms i finansieringslagen samt i de förordningar som givits med stöd av denna lag.

Också när det gäller de strukturstöd och de stöd för utveckling av landsbygden som betalas med nationella medel bestäms förutsättningarna och villkoren för beviljandet till stor del genom Europeiska gemenskapens lagstiftning. I EG:s förordning om utveckling av landsbygden fastställs speciella förutsättningar och villkor för statliga stöd som beviljas för utveckling av landsbygden. Detaljerade bestämmelser om statligt stöd till jordbrukssektorn ingår i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbrukssektorn (2000/C 28/02), nedan *riktlinjerna för jordbrukssektorn*. Med hjälp av riktlinjerna för jordbrukssektorn kan Europeiska gemenskapen garantera att artiklarna 87—89 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen tillämpas på statliga stöd till jordbrukssektorn på ett sätt som beaktar de villkor och begränsningar som anges i EG:s förordningar om den gemensamma organisationen av marknaden och EG:s förordning om utveckling av landsbygden. Riktlinjerna för jordbrukssek-

torn är inte direkt tillämplig gemenskapsrätt. Om införande och verkställande av stöd som avses i riktlinjerna och som godkänts av kommissionen bestäms på nationell nivå i finansieringslagen och i de författningar på lägre nivå som givits med stöd av den. Genom finansieringslagen har man försökt för enhetliga villkoren för de stöd som delfinansieras av Europeiska gemenskapen och de stöd som betalas med nationella medel. Finansieringslagen innehåller bestämmelser om stödformer, allmänna förutsättningar för beviljande av stöd samt övervakning av stöden och återkrav. Närmare bestämmelser finns i synnerhet i statsrådets förordning om utveckling av landsbygden (609/2000).

Enligt fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen, nedan *anslutningsfördraget*, har Finland rätt att bevilja vissa produktionssektorer nationellt stöd till södra Finland i enlighet med artikel 141 och nordligt stöd i enlighet med artikel 142. Lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001), nedan *lagen om nationella stöd*, innehåller bestämmelser om de ovan nämnda stöden. Europeiska gemenskapernas kommission har förutsatt att stöd som beviljas i enlighet med artikel 141 och 142 i anslutningsfördraget kontrolleras med jämna mellanrum. Stödbesluten har också varit förenade med villkor som gäller strukturstöd som avses i finansieringslagen.

Under år 2003 förhandlade man med Europeiska gemenskapernas kommission om de stöd enligt artikel 141 i anslutningsfördraget som beviljas under perioden 2004—2007. I detta sammanhang berördes också stöd enligt artikel 142. I förhandlingarna om stöd enligt artikel 141 förutsatte Europeiska gemenskapernas kommission att Finland till fullo utnyttjar möjligheterna i gemenskapslagstiftningen att stöda strukturutvecklingen inom landsbygden genom att inom stödregionerna A och B betala investeringsstöd och startstöd för unga jordbrukare enligt det maximibelopp som gemenskapslagstiftningen och riktlinjerna för jordbrukssektorn tillåter. För att trygga den gemensamma jordbrukspolitiken och en välbalanserad utveckling av regionerna anser Finland det nödvändigt att tillämpa ovan avsedda maximibelopp också i fråga om de i artikel 142 avsedda stödområdena

C1—C4. Stödregionerna fastställs i den förordning som statsrådet årligen utfärdar med stöd av 7 § 1 mom. lagen om nationella stöd.

Lösningen beträffande artikel 141 i anslutningsfördraget har gjort det möjligt att bevilja förhöjt investeringsstöd under perioden 1997—2001. Bestämmelser om förhöjda stöd ingår i artikel 1 i kommissionens beslut 97/428/EG om godkännande av ett finskt stödprogram samt andra därtill relaterade åtgärder för genomförande av särskilt artikel 141 i Akten om anslutningsvillkoren för Republiken Österrike, Republiken Finland och Konungariket Sverige. Genom kommissionens beslut 2000/167/EG gavs Finland tillstånd att fortsätta bevilja förhöjda investeringsstöd till utgången av år 2003. Möjligheten utnyttjades emellertid inte då. Bestämmelser på nationell nivå om förhöjda investeringsstöd finns i 17 § finansieringslagen. Enligt den lösning som förhandlats fram med Europeiska gemenskapernas kommission får förhöjda investeringsstöd enligt kommissionens beslut 97/428/EG med vissa ändringar beviljas även under perioden 2004—2007. Finland har föreslagit att förhöjda investeringsstöd till skillnad från tidigare skall beviljas också för stödregionerna C1—C4.

Planen gällande införandet av förhöjda stöd för perioden 2004—2007 har i enlighet med artikel 88 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen meddelats kommissionen i samband med de stödprogram som gäller nationellt stöd till södra Finland enligt artikel 141 i anslutningsfördraget och nordligt stöd enligt artikel 142. Kommissionen har genom sitt beslut av mars 2004 som en del av det stödprogram som avses i artikel 141 godkänt planen för förhöjda investeringsstöd i fråga om stödregionerna A och B. Ett meddelande som gäller stödprogrammet enligt artikel 142 har överlämnats till kommissionen. Kommissionens godkännande har inte erhållits vid tidpunkten för överlåtandet av denna proposition. Detta har beaktats i lagförslagets ikraftträdandebestämmelse.

Förhöjda investeringsstöd gäller endast sektorerna mjölkboskap, köttboskap, får och getter. Förhöjt stöd beviljas för uppförande av produktionsbyggnader, grundlig renovering och utökande av produktionskapaciteten samt produktionsteknologiska investeringar

inom de nämnda sektorerna. Det föreslås att stödets belopp uppgår till 65 % av de godtagbara maximikostnaderna och 70 % av de godtagbara maximikostnaderna förutsatt att stödtagaren uppfyller de förutsättningar som fastställts i artikel 8 i EG:s förordning om utveckling av landsbygden om det inte har flutit fem år från etableringen av gårdsbruksenheten.

Förhöjt stöd beviljas även för extra kostnader för byggande och maskinanskaffning som föranleds av miljövärd, djurens välbefinnande och produktionshygien. Enligt artikel 7 i EG:s förordning om utveckling av landsbygden får stödets sammanlagda belopp för mindre gynnade områden, såsom Finland, utgöra högst 50 % av investeringens stödberättigande kostnader. I artikel 51.2 i EG:s förordning om utveckling av landsbygden föreskrivs emellertid om möjligheten att bevilja högre statligt stöd än ovan nämnda procentandelar till investeringar som hänför sig till miljövärd, till förbättrande av de sanitära förhållandena med tanke på djurens välbefinnande samt till djurskydd. Beloppet av och förutsättningarna för dessa förhöjningar har fastställts i riktlinjerna för jordbrukssektorn. Enligt riktlinjerna får stöd för mindre gynnade områden uppgå till högst 50 % av investeringens stödberättigande kostnader. Enligt punkt 4.1.2.4 i riktlinjerna kan detta stöd höjas med 25 % procentenheter om det är fråga om investeringar som går längre än de gällande minimikraven i fråga om miljövärd, djurens välbefinnande och produktionshygien eller som görs för att uppfylla de nyligen införda minimikraven. Med gällande eller nyligen införda minimikrav avses de krav på miljövärd, djurens välbefinnande och produktionshygien som ställts i Europeiska gemenskapens lagstiftning eller motsvarande krav som ställts på nationell nivå och som är strängare än kraven i gemenskapslagstiftningen. Höjningen gäller endast investeringens stödberättigande extra kostnader vilka föranleds av förverkligandet av ovan nämnda mål, och den får inte beviljas för investeringar som ökar gårdens produktionskapacitet.

Avsikten med införandet av förhöjda stöd är att på det sätt som förutsatts i förhandlingarna gällande artikel 141 i anslutningsfördraget utnyttja de möjligheter som bestämmel-

serna om statligt stöd till jordbrukssektorn erbjuder när det gäller strukturförbättringar. För att garantera en välbalanserad utveckling av regionerna föreslås att motsvarande stöd införs för perioden 2004—2007 också för de nordliga områden som avses i artikel 142. Införandet av förhöjda stöd beräknas också främja gårdsbruksenheternas anpassning till de förändringar som den långsiktiga reformen av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik för med sig.

I enlighet med vad som anförts ovan föreslås att 17 § finansieringslagen ändras så, att den innehåller bestämmelser om införande av förhöjda investeringsstöd för perioden 2004-2007 i hela Finland. Förhöjda investeringsstöd beviljas för uppförande av produktionsbyggnader, grundlig renovering och utökande av produktionskapaciteten samt för produktionsteknologiska investeringar inom sektorerna mjölkboskaps-, köttboskaps-, får- och gethushållning. Dessutom beviljas förhöjt stöd också inom andra sektorer för extra kostnader för byggande och maskinanskaffning som föranleds av miljövärd, djurens välbefinnande och produktionshygien.

I 17 § finansieringslagen föreslås också bestämmelser om nivåerna för förhöjt stöd, vilka uttrycks som procentandelar av investeringens stödberättigande kostnader, samt om de på ovan nämnda sätt fastställda villkoren för beviljande av stöd till extra kostnader för byggande och maskinanskaffning som föranleds av miljövärd, djurens välbefinnande och produktionshygien. Paragrafen innehåller också bestämmelser om det förhöjda stödets form samt om fullmakten att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om förutsättningarna och villkoren för beviljande av stödet. Genom förordning av statsrådet föreskrivs om de i riktlinjerna för jordbrukssektorn avsedda förutsättningar som gäller stödtagarens gårdsbruksenhet och yrkesskicklighet samt begränsningar som uppställts för beviljandet av investeringsstöd.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Propositionen har statsekonomiska verkningar. Det förhöjda investeringsstödet grunddel består av bidrag och räntestödslån.

Den förhöjning som läggs till grunddelen beviljas som bidrag.

Beviljandet av den förhöjda investeringsstöd för byggande av produktionsbyggnader, grundlig renovering och utökande av produktionskapaciteten inom sektorerna mjölkboskaps-, köttboskaps-, får- och gethushållning samt för produktionsteknologiska investeringar beräknas år 2004 innebära en ökning av bidragsutgifterna för gårdsbrukets utvecklingsfond med 8,2 miljoner euro jämfört med år 2003. Stöden för extra kostnader för byggande och maskinanskaffning som föranleds av miljövärd, djurens välbefinnande och produktionshygien beräknas öka understödsutgifterna för år 2004 med 0,5 miljoner euro jämfört med år 2003.

Propositionen har inga verkningar i fråga om organisation eller personal. Med hjälp av förhöjda investeringsstöd utökas den genomsnittliga gårdsstorleken samt främjas införandet av ny produktionsteknologi vid husdjursenheter. Propositionen beräknas underlätta gårdsbruksenheter anpassning till de förändringar som den långsiktiga reformen av Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik för med sig. Dessutom beräknas propositionen öka antalet investeringar som främjar miljövärd, djurens välbefinnande och produktionshygien. På så sätt främjar propositionen beaktandet av miljövärd- och djurskyddsaspekterna i förverkligandet av jordbrukspolitiken samt en jämlik utveckling av gårdsbruksenheter i hela landet.

3. Beredningen av ärendet

Ärendet har beretts i den arbetsgruppen för finansieringen av jordbruket samt som tjänsteuppdrag i jord- och skogsbruksministeriet. Dessutom har ärendet vid förhandlingarna om nationellt stöd behandlats som en del av den helhetslösning som gäller sådana stöd som avses i artikel 141 i anslutningsfördraget.

Utlåtanden om propositionen har begärts av justitieministeriet, finansministeriet, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK samt Svenska lantbruksproducenternas Centralförbund (SLC).

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

Lagens ikraftträdande i fråga om Finlands stödregioner C1—C4, vilka avses i artikel 142 i anslutningsfördraget, fastställs dock genom förordning av statsrådet. Det är nödvändigt att förfara på detta sätt eftersom man vid avlåtandet av regeringspropositionen inte har erhållit Europeiska gemenskapernas kommissions godkännande av stödprogrammet gällande de regioner som avses i artikeln.

Med stöd av vad som anförts ovan förläggas Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av 17 § lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 12 mars 1999 om finansiering av landsbygdsnäringsar (329/1999) 17 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 44/2000, som följer:

17 §

Förhöjda finansieringsstöd

Förhöjt stöd kan under åren 2004—2007 beviljas

1) för uppförande av produktionsbyggnader, grundlig renovering och ökning av produktionskapaciteten inom sektorerna mjölkboskaps-, köttboskaps-, får- och gethushållning samt för produktionsteknologiska investeringar inom dessa sektorer, samt

2) för extra kostnader för byggande och maskinanskaffning som föranleds av miljö-
vård, djurens välbefinnande och produktionshygien.

För de syften som avses i 1 mom. 1 punkten kan stöd beviljas till ett belopp som motsvarar 65 % av de godtagbara maximikostnaderna. Till stödtagare som uppfyller förutsättningarna i artikel 8 i EG:s förordning om utveckling av landsbygden kan stöd som avses i nämnda punkt dock beviljas till ett belopp som motsvarar 70 % av de godtagbara maximikostnaderna, om det inte har förflutit fem år från etableringen av gårdsbruksenhe-

ten.

Det stöd som avses ovan i 1 mom. 2 punkten kan beviljas till ett belopp som motsvarar 75 % av de godtagbara extra kostnaderna. Förutsättningar för beviljande av stöd är att de extra kostnaderna föranleds av investeringar som går utöver det som förutsätts i de gällande minimikraven i fråga om miljö-
vård, djurens välbefinnande och produktionshygien eller av uppfyllandet av nyligen införda minimikrav, och att investeringarna inte ökar gårdens produktionskapacitet.

Förhöjt stöd beviljas i form av bidrag eller räntestöd för räntestödslån eller en kombination av dessa. Närmare bestämmelser om förutsättningarna och villkoren för beviljande av förhöjt stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 200 .

I fråga om Finlands stödregioner C1—C4 enligt artikel 142 i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen träder lagen dock i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 19 mars 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Jord- och skogsbruksminister *Juha Korkeaoja*

Lag

om ändring av 17 § lagen om finansiering av landsbygdsnärningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 12 mars 1999 om finansiering av landsbygdsnärningar (329/1999) 17 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 44/2000, som följer:

Gällande lydelse

17 §

Förhöjda finansieringsstöd

För gårdsbruk och stöd tull unga jordbrukare kan förhöjt stöd, på grunder som fastställs närmare genom statsrådsbeslut, beviljas som följer:

1) stöd för gårdsbruksenhetens produktiva investeringar i form av bidrag, ränteförmån i anslutning till statligt lån, räntestöd för räntestödslån eller en kombination av dessa under 1997—2001 så att bidragets belopp eller beloppet av den ränteförmån eller det räntestöd som omvandlats till bidrag eller en kombination av dessa uppgår till högst 50 procent av de godtagbara totala kostnaderna för investeringar relaterade till svin- och fjäderfåhushållning eller äggproduktion och högst 75 procent av de godtagbara totala kostnaderna för investeringar relaterade till produktion som avser hästhushållning, växthusproduktion, trädgårdsproduktion på friland och annan egentlig jordbruksproduktion, och

Stöd som avses i 1 mom. beviljas inte personer vars gårdsbruksenhet är belägen inom det nordliga område som avses i 6 § lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1059/1994). I övrigt kan stöd beviljas endast om de investeringar som skall finansieras inte ökar den totala produktionskapaciteten inom produktions-

Föreslagen lydelse

17 §

Förhöjda finansieringsstöd

Förhöjt stöd kan under åren 2004—2007 beviljas

1) *för uppförande av produktionsbyggnader, grundlig renovering och ökning av produktionskapaciteten inom sektorerna mjölkboskaps-, köttboskaps-, får- och gethushållning samt för produktions- teknologiska investeringar inom dessa sektorer, samt*

2) *för extra kostnader för byggande och maskinanskaffning som föranleds av miljö- vård, djurens välbefinnande och produktionshygien.*

För de syften som avses i 1 mom. 1 punkten kan stöd beviljas till ett belopp som motsvarar 65 % av de godtagbara maximitkostnaderna. Till stödtagare som uppfyller förutsättningarna i artikel 8 i EG:s förordning om utveckling av landsbygden kan stöd som avses i nämnda punkt dock beviljas till ett belopp som motsvarar 70 % av de god-

Gällande lydelse

inriktningen i fråga. När sökandens ekonomiska ställning som avses i 5 § bedöms beaktas inte inkomster utanför jordbruket.

Föreslagen lydelse

tagbara maximikostnaderna, om det inte har förflutit fem år från etableringen av gårdsbruksenheten.

Det stöd som avses ovan i 1 mom. 2 punkten kan beviljas till ett belopp som motsvarar 75 % av de godtagbara extra kostnaderna. Förutsättningar för beviljande av stöd är att de extra kostnaderna föranleds av investeringar som går utöver det som förutsätter i de gällande minimikraven i fråga om miljövård, djurens välbefinnande och produktionshygien eller av uppfyllandet av nyligen införda minimikrav, och att investeringarna inte ökar gårdens produktionskapacitet.

Förhöjt stöd beviljas i form av bidrag eller räntestöd för räntestödslån eller en kombination av dessa. Närmare bestämmelser om förutsättningarna och villkoren för beviljande av förhöjt stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 200 .

I fråga om Finlands stödregioner C1—C4 enligt artikel 142 i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen träder lagen dock i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.
